

Glasovanje v krajevni skupnosti Gradišče

Že v zgodnjih jutranjih urah se je množica občanov pomikala proti volilnim enotam — v krajevno skupnost, v banko in v šolo Majde Vrhovnik. Povsod jih je pričakala praznično okrašena dvorana, pionirji in praznično vzdušje. Tistim, ki so prvič volili, so pripeli na prsi rdeč nagelj. Mnogo staršev je s seboj pripeljalo tudi svoje malčke, da so glasovalne listke vrgli v skrinjico. V krajevni skupnosti Gradišče je bilo veliko občanov, ki so bili opravičeno odsotni, vendar pa je kljub temu glasovalo 91 procentov občanov. Od tega

jih je bilo 82 procentov ZA.

Tovariš Janez Ržen je na vprašanje, zakaj je glasoval za samoprispevek, odgovoril: »V samoprispevku vidim najkrajšo pot uresničevanja varstva otrok, zdravstvenega varstva ter varstva in nege starejših občanov.«

Tovarišica Ana Gombač je dejala: »Za samoprispevek sem glasovala predvsem zato, da bodo otroci imeli vzgojnovarstvene zavode, da bodo imeli varstvo, in da bodo dobro preskrbljeni preživeli srečno otroštvo.«

Igor Krevl

Prvič glas v volilno skrinjico

Že ob šesti uri zjutraj je Liljana Rihtar prvič volila. Prvič zato, ker je šele pred kratkim dopolnila osemnajst let (že ob šestih zjutraj pa — na uho povedano — tudi zato, ker je bila članica volilne komisije na enem od volišč v krajevni skupnosti Ajdovščina). V KS Ajdovščina so, kot v večini drugih krajevnih skupnosti, tistim novim volilcem, ki so prvi prišli na volišče, stisnili roko in poklonili šopek cvetlic: v spomin na dan, ko so prvič stopili ob bok starejšim tovarišicam in tovarišem, v proces neposrednega odločanja, ki je temelj naše družbene ureditve.

IZID REFERENDUMA V CENTRU

Krajevna skupnost	udeležba v %	od skupnega števila volivcev »ZA« v %
AJDOVŠČINA	91,5	84,2
GRADIŠČE	91,6	75,6
KOLODVOR	95,0	83,1
STARA LJUBLJANA	94,1	81,6
POLJANE	89,9	74,8
PRULE	85,8	69,8
STARI VODMAT	96,8	88,4
TABOR	82,3	69,3
OBČINA LJUBLJANA CENTER	90,2	77,4

DR. IGNACIJ VOJE je prišel že pred 10. uro glasovat v svojo krajevno skupnost na Prulah; vprašali smo ga, zakaj je glasoval ZA:

Kot prosvetni delavec in pedagog mislim, da je nujno potrebno, da čim prej rešimo prostorske probleme naših šol, kajti le z rešitvijo prostorskega problema, nam bodo reforme šole prinesle tisto, kar od njih pričakujemo. Zato sem na današnjem referendumu glasoval za samoprispevek.

Alenka Vilfan

KATARINA MAYER predsednica volilne enote številka 21 v krajevni skupnosti Prule:

V naši krajevni skupnosti imamo tri volilne enote in po preštevanju volilnih upravičencev ob 8. in 10. uri smo imeli v naši volilni enoti najboljše rezultate. Ob 11. uri je glasovalo še 60 odstotkov volilcev. Vzdušje je zelo ugodno, do sedaj ni bilo nobenih pripomb. Dvorana krajevnih skupnosti Prule je okrašena z risbami, ki so jih narisali otroci OŠ Prule in VVZ Prule, krajanom so zelo všeč in jih mnogi pohvalijo. Manjše probleme imamo le z volilnimi imeniki, ki so včasih pomanjkljivi.

Nageljni, sijoče oči...

Prvi zvoki, ki so se oglasili iz zvočnikov, nemara še niso prebudili vseh krajanov Stare Ljubljane.

Člani štaba in volilnih komisij pa so se mrzlično pripravljali. V očeh vseh je sijala nestrpnost, vendar ne zavoljo bojazni, da bi referendum doživel neuspeh. V ta uspeh ni dvomil nihče. Krajanom so bili toliko seznanjeni z namenom II. samoprispevka, da dvomov in strahu iz te plati ni bilo. Nestrpnost je veljala tekmovalni mrzlici. Stara Ljubljana je ob referendumu napovedala tekmovalno vsem krajevnim skupnostim v občini Center.

Volišča so bila praznično okrašena. Še posebno toplino so jim dajale risbe malih »mojstrov« iz novega vrta Stare Ljubljane. Vzgojiteljice s svojo direktorico Deso Mušičevo so s temi drobnimi umetniškimi svojih gojencev plakatalne ne samo volišča, pač pa vse ulice in vse ceste. Slovesen dekor z zastavami in risbami na vseh voliščih so v Vegovi ulici dopolnjevali še veliki šopki rdečih nageljnov.

Prihajali so prvi glasovalci.

Posamično in v skupinah, družine z malčki v naročju.

Mladi Andrej Kotnik, ki je bil tokrat prvič vpisan v volilni imenik, je čakal pred voliščem še prej, ko je ura odbila šest. Odhajal je na študijsko potovanje in je še pred tem opravil svojo dolžnost.

Že v zgodnjih jutranjih urah je prišel na volišče, v družbi z dedkom in z babico, dveletni Žiga Vrcetov, ki je bil še posebej srečen, ker je videl toliko lepih risb in ker mu je predsednica volilne komisije, tista ljubezniva teta, podarila majhno papirnato zastavico.

Ganljiv je bil prizor, ko je prišla na volišče 93 letna Anica Gornikova. Lahko bi drugi volili zanjo, s pooblastilom. Ona pa ni hotela. Glasovnico je hotela sama vreči v volilno skrinjico, kot da bi je drugim ne zaupala.

»Sedemnajst pravnučkov imam,« je rekla, »in zanje moram glasovati.«

Za konec samo še podatek v številkah.

Krajan Stare Ljubljane so se tudi tokrat izkazali. Od skupnega števila volilnih upra-

vičencev jih je oddalo svoj glasovalne listke kar 94,1 %.

In črne liste z glasom »proti«?

Tudi te so bile, vendar v tak manjšini, da končnega uspeha niso mogle ubiti. Skupaj 86,6 % glasovalcev je oddalo svoj glas »ZA«, za Samoprispevek II.

Dodatne besede, ki naj bi po udarile uspeh, ki so ga ob referendumu za II. samoprispevek dosegli v Stari Ljubljani verjetno niso potrebne. Z same številke dovolj zgovorno potrjujejo ne samo uspeh, pa pa tudi visoko zavest in solidarnost Staroljubljančanov, ki — kot je rekel predsednik Krajevne skupnosti Stare Ljubljane Jaka Rozman — še nikda niso izdali skupnih ciljev, če s bili ti namenjeni veliki stvar.

Člani volilnih komisij in vsi ki smo sodelovali v tej akciji, smo se razhajali zadovoljni nasmejani in z ognjem v očeh 21. november je spet oživil nekdanji stari, dobri aktivizem, ko ljudje niso mislili na oselne koristi in so vsi delali za enega in eden za vse.

Marta Grom

naš sogovornik

POGOVOR S FRANCEM KIMOVCEM-ŽIGO

AST – trak odlikovanja

• Sobotno DELO je prineslo članek z naslovom »Pot prihajajočim generacijam«, v katerem si lepo rekel, da je žica, s katero so med vojno obdali Ljubljano, pomenila koncentracijsko taborišče brez taboriščnikov. Kakšni spomini te vežejo na to žico — mislim osebno, kot človeka? Kako si se prebijal skozi njo v svobodo?

V noči med 22. in 23. februarjem 1942. leta so Ljubljano obdali z žico in tedaj smo bili

več ali manj že pripravljani na to, da bodo Italijani zaostriili režim. Prava podoba te žice pa se je pokazala šele z ofenzivami na osvobodeno ozemlje v poletnih in jesenskih mesecih istega leta. Še to žico je okupator skušal odrezati srce od nacionalnega telesa, kar pa se mu ni posrečilo. Bodeč obroček, ki je obdajal slovensko glavno mesto je pomenil resno oviro za naše ilegalno delo, vendar ne tolikšno, da bi s tem Ljubljana izgubila stik z zunanjim svetom. Naše ilegalno delo znotraj žice je nemoteno teklo naprej.

Italijani so s tem ogradili predvsem sami sebe, da so se zavarovali pred partizani. — Sam sem se prebijal skozi to žico 30. septembra 1943. leta, potem ko sem v stanovanju v Gajevi ulici 9 (v sedanji Kidričevi) dobil ponarejeno nemško propustnico. Pravzaprav je bil to navaden ciklostiran obrazec, ki je bil opremljen z vsemi predpisanimi čačkami in pečati, ki so bili takrat v veljavi. K temu je spadala, prav tako ponarejena, osebna izkaznica in mreža ter kanglica, ki so mi jo potisnili v roko. Tako oborožen z

vsemi rekviziti, sem se odpravil po Lžanski cesti in prešel blok. Vse ni bilo tako preprosto, kot je zdaj slišati. Potrebno je bilo precej mirne krvi, pa tudi dobršna mera igralske spretnosti je spadala zraven: Možak, z vozom, na katerem so bile naložene zeljnate glave, mi je znatno skrajšal pot. Z njim sem se peljal do Staje, kjer sem se prvič srečal s partizani. Ne s tistimi, ki so prav tako s ponarejenimi dokumenti hodili v Ljubljano, s pravimi partizani. Bil je zares enkratno občutek, ki ga ni mogoče opisati. Po tako dolgem času sem spet lahko govoril glasno in brez pridržkov. Vse, ki smo tistega dne prišli v partizane, je prevzemala nekakšna otroška razigranost.

• In kaj ti pomeni svoboda danes? Kaj ti pomeni Ljubljana brez žice? In predvsem — ali meniš, da

so bili cilji in načrti, ki jih koval tudi ti in to najtežjem obdobju sloveskega in jugoslovanskega naroda, izpolnjeni?

Mislim, da se je v tej sedanji Ljubljani tista veličastna vsebina nekdanje ilegale močno raztopila, kot mast v vroči juhi. Še plavajo mastni cinki nekdanjega soka, kot bi temu lahko rekel, vendar si upam trditi, da po tem soku žejna predvsem mlade generacije, tiste ki prihajajo. Ljubljana na sploh je preveč obrnjena vase. Preveč je zaverovana predvsem v svoje probleme. Nekdanja ilegalna Ljubljana, nemara edina Evrope, ki so jo kot metropol neke dežele hoteli spremeniti v koncentracijsko taborišče, pa je bila takega značaja, gledan že z vidika duhovnega profila takratnih ljudi, da bi bila današnja zaprtost za takratni čas